

Nr 119

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående teknisk och medicinsk utbildning och forskning i Linköping m. m. jämte motioner.

(2:a avd.)

Propositionen

Kungl. Maj:t har i propositionen nr 83 under återopande av utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden för den 29 mars 1968 föreslagit riksdagen att dels godkänna de i statsrådsprotokollet förordade riktlinjerna för teknisk och medicinsk högre utbildning och forskning i Linköping samt för organisationen av denna verksamhet, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att inrätta professorer enligt vad i statsrådsprotokollet förordats, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal den 13 mars 1967 mellan staten och Östergötlands läns landsting om läkarutbildning vid regionsjukhuset i Linköping, dels godkänna de i statsrådsprotokollet förordade riktlinjerna för organisationen av den högre utbildningen och forskningen i Lund.

Förslagen i propositionen, som i vad gäller Linköping bygger på betänkanden avgivna av en särskild organisationskommitté, innebär att i Linköping skall den 1 juli 1969 upprättas dels en enhet för teknisk utbildning och forskning med en intagningskapacitet vid full utbyggnad av 610 platser per år fördelade på fyra utbildningslinjer, dels en enhet för medicinsk utbildning och forskning med 84 intagningsplatser per år vid propedeutisk och klinisk utbildning för studerande som genomgått utbildning i teoretiska ämnen vid medicinska fakulteten i Uppsala. En första grupp studerande har höstterminen 1967 börjat sin utbildning i Uppsala.

Verksamheten vid den tekniska enheten avses bli inriktad mot stora tekniska och ekonomiska system. Antalet arbetsenheter begränsas starkt jämfört med vad som gäller vid övriga läroanstalter. Verksamheten föreslås sålunda bli koncentrerad till sex storinstitutioner. En av dessa skall inriktas mot medicinsk-teknisk utbildning och forskning.

Vidare föreslås i propositionen att under en fyraårsperiod sammanlagt 46 professorer skall inrättas i Linköping. Av dessa avses 21 för den medicinska enheten och 25 för den tekniska enheten.

För de båda enheterna samt universitetsfilialen i Linköping föreslås en gemensam biblioteksorganisation under ledning av en överbibliotekarie. Den samlade

ledningen av verksamheten vid de medicinska och tekniska enheterna kommer tills vidare att utövas av en i januari 1968 tillsatt interimsstyrelse.

I propositionen behandlas slutligen frågan om organisationen av den högre utbildningen och forskningen i Lund. Förslag läggs fram om att universitetet och tekniska högskolan i Lund skall föras samman i en gemensam organisation den 1 juli 1969.

Motionerna

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de likalydande motionerna I: 945 av herr *Eskilsson m. fl.* och II: 1202 av herr *Gustafsson* i Kårby *m. fl.* vari hemställts att riksdagen måtte besluta att professur i klinisk bakteriologi samt laboratur i medicin skall inrättas vid den medicinska enheten i Linköping i enlighet med förslag från organisationskommittén för anordnande av högre utbildning i Linköping samt att huvudlärartjänster vid den medicinska enheten i Linköping skall inrättas minst ett halvt år innan undervisningen i resp. ämne börjar,

dels de likalydande motionerna I: 946 av herr *Nyman m. fl.* och II: 1205 av herrarna *Tobé* och *Nyberg* vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag till 1969 års riksdag om undervisning i ämnet miljövårdsteknik vid den tekniska enheten vid högskolan i Linköping, ger till känna vad i motionerna anförts angående utformningen av ekonomingenjörsutbildningen, hemställer att professuren i nationalekonomi inrättas om möjligt fr. o. m. vårterminen 1970, hemställer att professorerna och laboraturen vid centrum för medicinsk teknik inrättas i den utsträckning och vid de tidpunkter som organisationskommittén för Linköpings högskola föreslagit, anhåller om dels utredning och förslag beträffande organisationen av samarbetet mellan teknisk och medicinsk personal vid sjukhusen och dels utredning av behovet av tekniska tjänster vid sjukhusen, hemställer om en reformering av den föreslagna högskoleorganisationen enligt i motionerna anförda riktlinjer i syfte att åstadkomma en vidgad interndemokrati samt ger till känna de synpunkter som i motionerna anförts angående den pedagogiska uppläggnings av undervisningen och behovet av lärare vid den tekniska enheten,

dels de likalydande motionerna I: 947 av herr *Wallmark* och fröken *Stenberg* samt II: 1204 av herr *Nordstrandh m. fl.* vari hemställts att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t vid utarbetande av statsverkspropositionen för budgetåret 1969/70 måtte beakta vad i motionerna anförts om behovet av ökat antal högre tjänster vid tekniska högskolan i Linköping ävensom besluta att tekniska högskolan i Lund även framdeles skall ges en fristående ställning i förhållande till Lunds universitet,

dels motionen II: 1138 av herr *Hugosson* vari hemställts att riksdagen måtte besluta att inrätta en tjänst som överbibliotekarie i lönegrad Co 1 vid Linköpings högskola från den 1 juli 1969 (principbeslut) och att i skrivelse till Kungl. Maj:t

hemställa om vidtagande av erforderliga provisoriska åtgärder för att förarbetena för den tekniska och medicinska biblioteksverksamheten i Linköping skall kunna igångsättas snarast möjligt redan under budgetåret 1968/69,

dels motionen II: 1203 av herr *Hugosson m. fl.* vari hemställts att riksdagen måtte besluta att uppbyggnaden av Linköpings tekniska högskola i princip skall följa den plan som har framlagts av utredningen och att principbeslut redan nu fattas om att i framtiden inrätta det antal högre tjänster som angavs av utredningen.

Utskottet

Efter förslag i propositionen nr 141 beslöt 1965 års riksdag att en teknisk högskola och en medicinsk utbildningsenhet omfattande propedeutiska och kliniska ämnen skulle inrättas i Linköping. Med anledning härav tillsatte Kungl. Maj:t i januari året därpå en organisationskommitté med uppgift att planlägga ifrågavarande verksamhet. Den nu föreliggande propositionen bygger i vad gäller Linköping på de betänkanden som avgivits av kommittén.

Utskottet vill inledningsvis erinra om de grundläggande principer som låg till grund för 1964 års universitetsreform och som på institutionsplanet innebar bland annat ett stärkande av de studerandes inflytande, en strävan att få till stånd större forskningsenheter och en ökad samverkan såväl mellan olika institutioner som mellan skilda fakulteter. Avseende läroanstalterna som helhet och de organisatoriska förändringarna på riksplanet präglades reformen av en vilja att samordna resurser och skapa större och mera slagkraftiga enheter i såväl utbildnings- som forskningshänseende samt administrativt och planeringsmässigt. En utgångspunkt för utskottet vid behandlingen av föreliggande proposition har varit att beakta dessa principer och utskottet vill därför, i anslutning till vad föredragande statsrådet anfört i propositionen, framhålla det angelägna i en vidareutveckling i enlighet med 1964 års universitets- och högskolereform.

Utskottet har funnit den av organisationskommittén för anordnande av högre utbildning i Linköping föreslagna principlösningen på institutionsnivå för den tekniska enheten — den s. k. centrumtanken — vara av stort intresse. Utskottet har ingenting att erinra mot att sådana enheter benämnes institutioner men vill framhålla att det är av vikt att det materiella innehållet i kommittéförslaget i det väsentliga bibehålls, dock under beaktande av vad i propositionen anförts om strävan efter demokratisering av utbildningsmiljön. Särskilt vill utskottet i detta sammanhang peka på det unika tillfälle som — i och med uppbyggandet av en från grunden ny högskoleenhet — erbjuds att bedriva en försöksverksamhet i stor skala inte minst beträffande institutionsorganisatoriska lösningar till gagn för framtida reformer inom högskoleväsendet i dess helhet. Föredragande statsrådet torde också ha åsyftat detta i sitt uttalande om ledningen för de största institutionerna. Som ett led i denna försöksverksamhet synes även kunna övervägas en något friare *anslagsdisposition* än som nu är medgiven.

I propositionen anförts att det från industrins och det övriga näringslivets sida visas ett växande intresse för forskningen vid universiteten och högskolorna samtidigt som forskningsaktiviteten vid dessa i ökad utsträckning inriktas mot tillämpad forskning och utvecklingsarbete. Detta har lett till ökat samarbete mellan universitetsväsendet och näringslivet vilket bland annat genom vissa i propositionen föreslagna åtgärder avses ytterligare bli stimulerat. Utskottet vill i anledning härav understryka att också de lokalmässiga konsekvenserna av dessa intentioner bör beaktas. Härvid avses i första hand att högskolebyggnaderna i Linköping bör dimensioneras så att utrymme kan erbjudas industriforskare.

I flera motioner kritiserar den ståndpunkt som i propositionen intagits i fråga om antalet högre tjänster vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping. Sålunda yrkas i motionerna I: 947 och II: 1204 att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer att de synpunkter på behovet av ett ökat antal högre tjänster som anförts i motionerna beaktas i nästa års statsverksproposition. I motionen II: 1203 yrkas att uppbyggnaden av den tekniska enheten i Linköping i princip skall följa den plan som organisationskommittén framlagt och att därför principbeslut nu skall fattas om inrättande i framtiden av det antal högre tjänster som kommittén angivit.

Utskottet som vill framhålla att propositionen givetvis endast markerar ett steg på vägen mot en helt utbyggd organisation för högre utbildning och forskning i Linköping anser sig inte böra föreslå riksdagen att nu genom principbeslut om inrättande av tjänster utöver vad som föreslagits i propositionen binda statsmakterna i vad gäller takten och inriktningen i den fortsatta utbyggnaden. Utskottet vill också framhålla att behovet av högre tjänster måste bedömas mot bakgrund av läraruppsättningen i övrigt och vill särskilt peka på att avsikten är att i Linköping söka i särskilt stor omfattning utnyttja högt kvalificerade krafter från industrin som speciallärare. Av betydelse i detta sammanhang är givetvis också hela basorganisationen i form av biträdespersonal och andra hjälpkrafter liksom också utbildningens organisation och den undervisningsmetodiska uppläggningsen. Utskottet vill understryka vikten av att förutsättningar i nu angivna hänseenden för propositionens förslag i fråga om högre tjänster verkligen kommer att föreligga och att detta beaktas i budgetarbetet kommande höst. Vad utskottet sålunda anför i anledning av motionen II: 1203 bör av riksdagen ges till känn för Kungl. Maj:t.

Vad angår yrkandet i motionerna I: 947 och II: 1204 om högre tjänster vid den tekniska enheten i Linköping anser sig utskottet kunna utgå från att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på den i motionerna berörda frågan om relationen mellan antalet studerande och antalet högre tjänster. Med hänsyn härtill och under hänvisning till vad utskottet nyss anför i anledning av motionen II: 1203 finner utskottet inte anledning föreslå riksdagen att göra den i motionerna önskade hänvändelsen till Kungl. Maj:t i denna fråga utan avstyrker motionerna i denna del.

I propositionen räknas med att utbildnings- och forskningsresurserna vid den tekniska enheten i Linköping skall byggas upp inom ramen för tills vidare sex storinstitutioner, därav en för medicinsk teknik. För den sistnämnda föreslås beslut

om inrättande av två professurer, varav en från den 1 juli 1972 och en från den 1 januari 1973. I motionerna I: 946 och II: 1205 framhålls att detta är en nedskärning i förhållande till kommitténs förslag med två »topptjänster» och samtidigt en senareläggning av inrättandet. Motionärerna yrkar att de högre tjänsterna vid institutionen för medicinsk teknik inrättas i den utsträckning och vid de tidpunkter som organisationskommittén föreslagit.

Utskottets ståndpunkt till detta yrkande följer av vad utskottet i det föregående anfört beträffande motionen II: 1203. Utskottet avstyrker därför nu ifrågasvarande yrkande i motionerna I: 946 och II: 1205.

Organisationskommittén har föreslagit inrättande vid den tekniska enheten i Linköping även av en professur i nationalekonomi. Med hänsyn till svårigheterna att rekrytera kompetenta forskare till befintliga högre tjänster i detta ämne föreslås i propositionen inte någon tidpunkt för inrättande av nämnda professur. I motionerna I: 946 och II: 1205 hemställs om ett riksdagsbeslut om inrättande av professuren »om möjligt» från och med vårterminen 1970.

Utskottet delar den uppfattning i denna fråga som kommit till uttryck i propositionen och avstyrker därför nu ifrågasvarande motionsyrkande.

I den personalorganisation som organisationskommittén föreslagit för den medicinska utbildningen i Linköping ingår bland annat en professur i klinisk bakteriologi från den 1 januari 1969 och en laboratur i medicin senast den 1 juli 1973. Den plan för inrättande av professurer för den medicinska utbildningen och forskningen som framlägges i propositionen innebär i förhållande till organisationskommitténs förslag bland annat att någon professur i klinisk bakteriologi inte medtagits. Vidare har propositionen inte tagit ställning till organisationskommitténs detaljplan beträffande personalorganisationen i vad avser tjänster under professorstjänsterna.

Motionerna I: 945 och II: 1202 anknyter till organisationskommitténs förslag beträffande professur i klinisk bakteriologi och laboratur i medicin och hemställer att riksdagen måtte besluta att dessa tjänster skall inrättas i enlighet med organisationskommitténs förslag.

Även i fråga om detta yrkande får utskottet hänvisa till den principiella ståndpunkt som utskottet i det föregående intagit i anledning av motionen II: 1203. Utskottet avstyrker därför nu ifrågasvarande yrkande i motionerna I: 945 och II: 1202.

I sistnämnda motioner uttalas vidare att tidsplanen för inrättande av de i propositionen föreslagna lärartjänsterna för den medicinska utbildningen i Linköping innebär en senareläggning i flera fall i förhållande till organisationskommitténs förslag. Därtill kommer att propositionen, som nyss framgått, i viss utsträckning uppskjutit ställningstagandet till kommitténs förslag till personalorganisation. Motionärerna framhåller vikten av att tjänsterna som huvudlärare i de olika propedeutiska och kliniska ämnena inrättas i så god tid att vederbörande innehavare får möjlighet att i olika avseenden förbereda undervisningen. Motionärerna hemställer om ett riksdagsbeslut av innebörd att huvudlärartjänster vid den medicinska enheten i Linköping skall inrättas minst ett halvt år innan undervisningen i respektive ämne börjar.

redning av hithörande frågor. Därjämte önskas en utredning av behovet av tekniska tjänster vid sjukhusen.

Med anledning av detta yrkande får utskottet erinra om att både frågan om samarbetet mellan teknisk och medicinsk personal och frågan om behovet av tekniska tjänster vid sjukhusen för närvarande utreds av Landstingsförbundet och socialstyrelsen gemensamt. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet ifrågavarande motionsyrkande.

Den utbildningsorganisation som enligt propositionen är avsedd att bli genomförd i Linköping är enligt motionerna I: 946 och II: 1205 splittrad och underdimensionerad. Organisationen är visserligen avsedd att tillämpas på försök och korrigeringar bör därför kunna ske efter en tid, men motionärerna anser vissa brister så påtagliga att riksdagen bör hemställa om en ändring enligt de riktlinjer som angivits i motionerna och i syfte att åstadkomma en vidgad interndemokrati.

Utskottet får med anledning av detta yrkande påpeka att de synpunkter om inflytande från elevernas sida som motionärerna anlägger ingalunda synes stå i strid med propositionen, i vilken föredragande statsrådet särskilt framhållit att strävan efter demokratisering av universitetsmiljön bör vara vägledande för den fortsatta utvecklingen. Med denna klart deklarerade grundinställning, vilken givetvis kan förutsättas komma att påverka kommande ställningstaganden till detaljer i organisationen, finns det enligt utskottets mening inte någon anledning att göra den av motionärerna önskade framställningen till Kungl. Maj:t.

Pedagogiska synpunkter på den tekniska utbildningen i Linköping framförs i motionerna I: 946 och II: 1205. Bland annat betonas betydelsen av individualiserad och elevaktiverande undervisning och över huvud taget moderna undervisningsmetoder samt användandet av tekniska hjälpmedel. Motionärerna finner en översyn av undervisningsmetoderna erforderlig. Eftersom nya metoder avser att förbättra undervisningen snarare än att minska antalet lärare bör också en översyn av lärarbehovet göras, anses det vidare. I motionerna yrkas att de framförda synpunkterna av riksdagen ges till känna för Kungl. Maj:t.

Utskottet vill med anledning av detta yrkande i motionerna framhålla att det är en väsentlig uppgift för de enskilda läroanstalterna såväl som för universitetskanslersämbetet att fortlöpande pröva pedagogiska frågor av den art som motionärerna angivit. Ett intensivt arbete pågår också på detta område. Vad särskilt angår de tekniska hjälpmedlen får utskottet också hänvisa till det arbete som för närvarande pågår inom kommittén för försöksverksamhet med television och radio i utbildningsväsendet (TRU-kommittén). Utskottet avstyrker ifrågavarande motionsyrkande.

För de båda enheterna för medicinsk och teknisk utbildning i Linköping förutsättes i propositionen en gemensam biblioteksorganisation under ledning av en överbibliotekarie. Tjänsten som överbibliotekarie förutsätts tillkomma från och med den 1 juli 1969. I motionen II: 1138 framhålles angelägenheten av att biblioteksverksamheten i Linköping kan komma i gång utan tidsutdräkt. Principbeslut om inrättande av en överbibliotekarietjänst i lönegrad Co 1 från och med

sistnämnda dag bör därför fattas redan nu, anser motionären. Därigenom får man enligt motionen möjlighet att ledigförklara tjänsten och kan också överenskomma med den blivande innehavaren om arvodesanställning under någon tid före tjänstetillträdet. Motionären yrkar vidare att riksdagen hos Kungl. Maj:t skall hemställa om vidtagande av erforderliga provisoriska åtgärder för att biblioteksverksamheten i Linköping skall kunna komma i gång snarast möjligt under nästa budgetår.

Utskottet, som inte kan göra något uttalande angående lönesättningen för den blivande överbibliotekarien, får med anledning av motionen kraftigt understryka att de nya utbildningsenheterna i Linköping måste ha tillgång till biblioteksservice redan från början av sin verksamhet. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t verkar för att så blir fallet. Vad angår ledningen av det förberedelsearbete som erfordras får utskottet hänvisa till vad utskottet i det föregående anfört angående möjligheten för Kungl. Maj:t att tillkalla experter för förberedande åtgärder. Någon särskild framställning till Kungl. Maj:t i anledning av yrkandena i motionen II: 1138 synes inte erforderlig.

Som framgått av den inledande redovisningen för propositionens innehåll behandlas i denna även frågan om den högre undervisningen och forskningen i Lund. Därvid föreslås att universitetet och den tekniska högskolan i Lund skall föras samman i en gemensam organisation den 1 juli 1969. Detta förslag kritiserats i motionerna I: 947 och II: 1204 i vilka yrkas att tekniska högskolan i Lund även framdeles skall ges en fristående ställning i förhållande till universitetet. Motionärerna framhåller särskilt att man på planeringssidan bör lägga huvudvikten på samverkan på riksplanet — mellan de tekniska högskolorna — och inte på det regionala planet dvs. mellan läroanstalter inom samma universitetsort. Denna samordning på planeringssidan är så väsentlig att den måste påverka organisationsformen. Betydelsen av att man kan underlätta och rationalisera planeringen pekar klart på att högskolan bör ha en stark ledning och en självständig ställning. Därtill framhålles att högskolans storlek gör att en sammanslagning med universitetet kommer att medföra svårigheter för universitetsförvaltningen.

Utskottet får i denna fråga först erinra om sina inledningsvis anförda allmänna synpunkter. Ytterligare må anföras att allt tyder på att utvecklingen inom samhälle och forskning kommer att i mycket hög grad öka teknikernas intresse för samhällets problem och omvänt öka samhällsforskarnas intresse för teknikens och naturvetenskapens områden. Mellan teknik och medicin, mellan teknik och naturvetenskap och mellan medicin och naturvetenskap förekommer i dag en nära samverkan, inte minst tydligt demonstrerad inom den kemiska institutionen i Lund — det s. k. kemacentrum — där företrädare för tre fakulteter samarbetar.

Samtidigt kan klart skönjas tendensen att de olikheter som tidigare funnits mellan de tekniska högskolorna och universitetet allt snabbare minskar. Gränsen mellan grundforskning och tillämpad eller målbunden forskning är inte längre en gräns mellan de två typerna av utbildnings- och forskningsanstalter. Forskningsprojektens storlek och komplexitet utgör ett annat incitament till ett närmande universitetet

och högskolorna emellan. Denna växelverkan har redan tagit sig organisatoriska uttryck inom det högre utbildningsväsendet bl. a. genom bildande av storinstitutioner och — i Göteborg och Lund — gemensamma institutioner för de tekniska högskolorna och universiteten.

Å andra sidan bör det också uppmärksammas att frågan om samarbete och samverkan inte reservationslöst bör sammankopplas med frågan om en gemensam förvaltning för en högskola och ett universitet. Samarbete inom forskning och undervisning grundar sig väsentligen på kontakter mellan enskilda forskare och lärare samt mellan institutioner. En gemensam förvaltning behöver alltså i och för sig inte innebära ökade kontakter och ett bättre samarbete. Det är dock uppenbart att åtskilliga praktiska administrativa problem och problem av planeringskaraktär, som uppkommer i samband med bl. a. verksamheten vid de gemensamma institutionerna, lättare löses om huvudmannen är en. Det kan tilläggas att samarbetet också på förvaltningsplanet redan nu är betydande i Lund.

Det synes utskottet irrationellt att på en och samma ort ha två likartade förvaltningar för i princip samma aktiviteter. Denna aspekt har emellertid betytt mindre vid utskottets bedömning av frågan än de synpunkter på fördelarna av ett sammanförande som anförts i det föregående. Det förefaller utskottet naturligt att samverkan på utbildnings- och forskningsplanet får sitt uttryck också på den administrativa sidan. Utskottet avstyrker därför nu ifrågasvarande yrkande i motionerna I: 947 och II: 1204.

Utöver vad som framgått av det föregående har utskottet inte funnit anledning till erinran eller särskilt uttalande med anledning av vad som anförts och föreslagits i propositionen.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 946 och II: 1205, såvitt nu är i fråga, godkänner de i statsrådsprotokollet förordade riktlinjerna för teknisk och medicinsk högre utbildning och forskning i Linköping samt för organisationen av denna verksamhet,
2. att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att inrätta professorer enligt vad i statsrådsprotokollet förordats,
3. att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att godkänna avtal den 13 mars 1967 mellan staten och Östergötlands läns landsting om läkarutbildning vid regionsjukhuset i Linköping,
4. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 947 och II: 1204, såvitt nu är i fråga, godkänner de i statsrådsprotokollet förordade riktlinjerna för organisationen av den högre utbildningen och forskningen i Lund,
5. att riksdagen i anledning av motionen II: 1203 om uppbyggnaden av enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört,

6. att riksdagen avslår motionerna I: 947 och II: 1204 i vad de avser behovet av högre tjänster vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping,

7. att riksdagen avslår motionerna I: 946 och II: 1205 i vad de avser vissa tjänster i medicinsk teknik vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping,

8. att riksdagen avslår motionerna I: 946 och II: 1205 i vad de avser en professur i nationalekonomi vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping,

9. att riksdagen avslår motionerna I: 945 och II: 1202 i vad de avser en professur i klinisk bakteriologi och en laboratur i medicin vid enheten för medicinsk utbildning och forskning i Linköping,

10. att riksdagen i anledning av motionerna I: 945 och II: 1202 i vad de avser tidpunkten för inrättande av huvudlärartjänster vid enheten för medicinsk utbildning och forskning i Linköping ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört,

11. att riksdagen avslår motionerna I: 946 och II: 1205 i vad de avser undervisning i miljövårdsteknik vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping,

12. att riksdagen avslår motionerna I: 946 och II: 1205 i vad de avser utbildning av ekonomingenjörer vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping,

13. att riksdagen avslår motionerna I: 946 och II: 1205 i vad de avser teknisk personal vid sjukhusen,

14. att riksdagen avslår motionerna I: 946 och II: 1205 i vad de avser den pedagogiska uppläggningsen av undervisningen och behovet av lärare vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping,

15. att riksdagen avslår motionen II: 1138 i vad den avser en överbibliotekarietjänst,

16. att riksdagen avslår motionen II: 1138 i vad den avser provisoriska åtgärder i fråga om biblioteksverksamheten i Linköping.

Stockholm den 14 maj 1968

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström (s), Virgin (h), Axel Andersson (fp), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Nyman (fp), Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Ottosson (h), Bengt Gustavsson (s), Thorsten Larsson (cp), Högström (s), fru Lilly Ohlsson (s) och herr Johan Olsson (cp) samt

från a n d r a kammaren: herrar Bohman (h), Karlsson i Olofström (s), Blidfors (s), Almgren (s), Eliasson i Sundborn (cp), Mellqvist (s), Mattsson (cp), Turesson (h), fröken Olsson (s), herrar Gustafsson i Skellefteå (fp), Lindholm (s), Tobé (fp), Nilsson i Kristianstad (s), Sterne (fp) och fru Ludvigsson (s).

Reservationer

1) beträffande riktlinjerna för organisationen av den högre utbildningen och forskningen i Lund av herrar *Virgin* (h), *Kaijser* (h), *Ottosson* (h), *Bohman* (h) och *Turesson* (h) som anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med »Utskottet får» och på s. 9 slutar med »och II: 1204» bort ha följande lydelse:

»Motionärerna har enligt utskottets mening med rätta kritiserat det föreslagna sammanförandet av den tekniska högskolan och universitetet i Lund. I likhet med högskolans organisationskommitté finner utskottet övervägande skäl tala för att högskolan bör ha en från universitetet fristående ställning. Visserligen är det självklart att ett samarbete på det lokala planet mellan olika lärosäten bör eftersträvas men den verkliga samordning av utbildnings- och forskningsresurserna som av olika skäl är önskvärd synes i vad gäller de tekniska högskolorna knappast i första hand böra ske i form av organisatoriskt sammanförande av utbildningsanstalter av olika slag. I stället bör strävandena inriktas på en utökad samverkan mellan olika utbildningsanstalter inom samma område, alltså mellan de olika tekniska högskolorna. En dylik samordning är utomordentligt väsentlig inte minst med tanke på de ökade kontakter med näringslivet som är att vänta. Det förtjänar också att framhållas att ett inordnande av tekniska högskolan i Lund under universitetet därstädes skulle ge denna högskola en annan organisatorisk ställning än övriga tekniska högskolor med risk för ogynnsamma effekter. Utskottet vill också understryka motionärernas uttalande om att samordningen på planeringssidan mellan olika tekniska högskolor är en för den högre tekniska forskningen och utbildningen så väsentlig och angelägen uppgift att möjligheterna att underlätta denna måste få stor betydelse för den nu aktuella organisationsfrågan. Om man mot denna bakgrund gör en bedömning av organisationsproblemet i Lund finner man starka skäl tala för att inte nu göra någon ändring i fråga om tekniska högskolans organisatoriska ställning. Utskottet tillstyrker därför motionerna I: 947 och II: 1204 i vad de avser bibehållande av en självständig ställning för tekniska högskolan i Lund.»

dels att utskottets hemställan under 4. bort ha följande lydelse:

»4. att riksdagen med bifall till motionerna I:947 och II:1204, såvitt nu är i fråga, avslår Kungl. Maj:ts förslag om godkännande av de i statsrådsprotokollet förordade riktlinjerna för organisationen av den högre utbildningen och forskningen i Lund.»

2) beträffande vissa tjänster i medicinsk teknik vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping

- a) av herr *Nyman* (fp)
- b) av herr *Turesson* (h)
- c) av herr *Tobé* (fp).

3) beträffande en professur i nationalekonomi vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping av herr *Tobé* (fp).

4) beträffande undervisning i miljövardsteknik vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping av herr *Tobé* (fp).

5) beträffande utbildning av ekonomingenjörer vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping av herr *Tobé* (fp).

6) beträffade teknisk personal vid sjukhusen av herr *Tobé* (fp).

7) beträffande den pedagogiska uppläggningsen av undervisningen och behovet av lärare vid enheten för teknisk utbildning och forskning i Linköping

- a) av herr *Turesson* (h)
- b) av herr *Tobé* (fp).